

PATAGONIA
1877

**SALEZIJANSKI
VESTNIK**

SALEZIJANSKI VESTNIK
Leto VII. – Št. 1/20 31. 1. 1975

VSEBINA

Salezijanci so misijonarji	2
Misijonsko sveto leto	3
Misijonski duh v Janezu Bosku in salezijanski družbi	5
150-letnica don Boskovih prvih sanj	6
Misijoni iz sanj	7
Na božjih mejah	9
Ljubeznivost pri vzgoji	14
Njeno ime je bilo molčanje	15
Abeceda salezin	
Abeceda salezijanskih misijonov	16
Naš pionir v Indiji	18
Po zasluženju plačilo: Franc Kmetič	19
Ali ga poznate: Kako je don Bosko odkril v sanjah svojem	
Ali ga poznate: Kako je don Bosko odkril svoje misijone v sanjah	20

Izdaja Salezijanski inspektorat
v Ljubljani, Rakovniška 6
tel. 20-363

Ureja in odgovarja
dr. Stanis Kahne
z uredniškim odborom

Oprema Ivan Kogovšek

scena 74

SALEZIJANCI SO MISIJONARJI

Don Bosko je imel že od svojega devetega leta, ko se mu je prikazala v sanjah Marija, vso dušo prežeto z misijonsko gorečnostjo. Zato je naš vrhovni predstojnik vse leto 1975 s svojim vezilom posvetil svetemu in misijonskemu letu naše družbe, ki bo obhajala jeseni 100-letnico prve misijonske odprave v Argentino.

Letos obhajamo tudi **150-letnico don Boskovih prvih sanj**, ki so začetek vsega salezijanskega dela. Današnja psihološka znanost vse drugače vrednoti sanje, kakor jih ponavadi vrednotimo mi, ko jih imamo zgolj za „prazne sanje“. Iz vsega tega izhaja **misijonski duh v Janezu Bosku in salezijanski družbi**.

Zato ni čudno, da izvirajo salezijanski **misijoni iz sanj**, ki jih je imel don Bosko okrog leta 1872. Misijonska gorečnost, ki je tlela v don Bosku, je sedaj buhnila na dan z vso silo. Konkretizacijo svojih sanj je našel v južnoargentinski Patagoniji med primitivnimi rodovi Indijancev, ker jih je imel za najbolj vredne usmiljenja in človeške ter božje pomoči. Svojo prvo misijonsko odpravo je zelo dobro pripravil. Navdušenje za misijone med gojenci in sobrati je bilo silno veliko, a don Bosko je izmed navdušenih prostovoljcev izbral najboljše in jim dal na čelo Janeza Cagliera, prvega največjega salezijanskega misijonarja in poznejšega kardinala, ki je tudi kot kardinal živel sredi patagonske pampe kakor kateri koli misijonar.

Misijonska ideja je po koncilu doživela, kakor se čudno sliši, zastoj in nerazumevanje. Mnogokrat jo imajo za nesmiselnost in celo kot neke vrste duhovni kolonializem, samo v škodo krajevnih kultur. Pogovor z vrhovnim svetovalcem za misijone, Tohillom, nam odkriva, kaj se dejansko dogaja po vsem svetu **na božjih mejah**.

Kako je Marija Pomočnica še vedno živo pričujoča v svoji družini, dokazuje prisrčna pripoved o prvi tajski hčerki Marije Pomočnice: **Njeno ime je bilo molčanje**.

Skozi vse leto pa bomo prelistavali slovar salezijanskih misijonov, in sicer kar po **abecedi**. Salezijanci se skušajo držati in živeti po načelu: Vsak človek je moj brat. Zato so pričujoči v vseh kulturah in verah ali neverah, samo z željo, da bi pomagali temu bratu priti na noge, da bi lahko postal človek in mogoče tudi kristjan. – Eden takih pionirjev med njimi je tudi naš Zabret Ludvik, ki nam je pisal za božič.

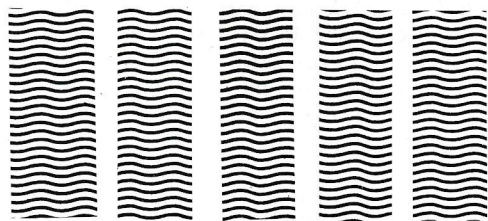
Ne manjka tudi vzgojna stran **ljubeznivosti pri vzgoji**.

Ali ga poznate? Ali poznate don Boska v sanjah, v sanjah o svojih misijonih v Patagoniji? Kaj bi don Bosko brez sanj? Ne bi bil don Bosko!

stk

MISIJONSKO sveto leto

1975

Cerkev letos obhaja sveto leto, salezijanska družba pa hkrati slavi tudi stoletnico svojih misijonov.

Vrhovni predstojnik salezijanske družbe, Alojzij Ricceri, v letošnji duhovni misli ali vezilu svojim sobratom posebno poudarja pomen misijonov. To je povsem razumljivo, saj naša družba slavi letos stoletnico svojih prvih misijonov. Pred sto leti je don Bosko poslal svoje prve misijonarje v Južno Ameriko.

Bralcem naše revije priobčujemo pismo našega vrhovnega predstojnika, ki je peti don Boskov naslednik. Pismo je namenjeno vsem članom razvejane salezijanske družine.

Ves svet je v znamenju nenavadne zaskrbljenosti, napetosti in najrazličnejših preizkušenj. Vrhovni predstojnik se tega zaveda, zato poudarja nujnost globljega duhovnega življenja.

SVETO LETO

Papež Pavel VI. je povabil vse kristjane, naj bi se v svetem letu duhovno prenovili. K poživitvi duhovnega življenja vabi papež tudi vse ljudi dobre volje. Kot vdani sinovi Cerkve se tudi salezijanci zavedamo pomena papeževoga povabila.

SPREOBRNITEV

Osrednji in bistveni namen vseh slovesnosti v svetem letu je „notranja prenova človeka“. S tem namenom je papež Pavel VI. tudi razglasil sveto leto, saj se prav dobro zaveda, kaj mori sodobnega človeka; ve za njegovo praznoto, nezadovoljstvo in negotovosti. Zato v svojem povabilu kliče vse ljudi dobre volje, kristjane pa še posebej, k notranji spreobrnitvi. Leta naj bi svet in človeka preusmerila k Bogu in v vzajemno skupnost z vsemi ljudmi.

SPRAVA

„Vsak človek je moj brat“ — deviza slehernega kristjana, ki vodi k spravi. To pa je nujna posledica človekove osebne spreobrnitve, kar papež Pavel VI. še posebej poudarja: „Potrebno je najprej vzpostaviti pristen odnos do življenja in do Boga. V edinosti in ljubezni se moramo spraviti z Bogom, kajti šele potem bo tudi učinkovita naša sprava z ljudmi, ki jih bomo poslej povsod sprejemali kot brate. Tako bo naša sprava učinkovita v naši cerkveni skupnosti, v družbi, v prizadevanju za ekumenizem, mir, ljubezen in pravičnost“.

Sprejmimo papeževe besede kot prijateljsko povabilo. Tako nas je učil don Bosko. Koeksistirajmo z Bogom in z ljudmi v duhu svetelne spreobrnitve in sprave v konkretnem vsakdanjem življenju. Samo tako bomo uspešno praznovali sveto leto.

MISIJONSKO LETO

Salezijanska družba pa obhaja tudi stoletnico svojih misijonov. Za vse, ki pripadamo salezijanski družini, bo tako leto 1975 ne le sveto leto, ampak obenem tudi izredno MISIJONSKO LETO.

11. novembra 1875 je don Bosko poslal svoje prve sobrate na misijonsko poslanstvo v Južno Ameriko. Poslal jih je med Patagonce. To so tisti skrivnostni divjaki, o katerih je nekoč sanjal in slišal glas: Med temi divjaki bo zorela salezijanska misijonska žetev. Misijonsko delo se je razvijalo in v sto letih obrodilo z bogatimi sadovi. Danes imajo salezijanci nešteto misijonskih postojank po vsem svetu: v Ameriki, v Afriki, na Kitajskem, na Japonskem, v Avstraliji, v Indiji... S to prvo salezijansko misijonsko ekspedicijo se je za salezijansko družino v resnici začela nova zgodovina, kakor je pozneje zapisal zgodovinar don Ceria.

Nenadomestljiva pomoč salezijancem v misijonih so Hčere Marije Pomočnice. Prva skupina salezijanskih misijonarjev je bila skromna: deset salezijancev in šest salezijank. Danes je v misijonih, v Afriki, Južni Ameriki in Aziji, kar 7500 salezijancev in 7000 hčera Marije Pomočnice. V naših misijonih je veliko število domačih poklicev, saj je don Bosko že prvim misijonarjem naročal, naj skrbijo za vzgojo domačih poklicev.

EVANGELIZACIJA

Razveseljivo je ravno to, da obletnica salezijanskih misijonov sovpada s svetim letom. Našo notranjo prenavo in iz nje izvirajočo spravo mora spremljati tudi naša zavzeta evangelizacija. Papež Pavel VI. je dejal: „Kristjan, ki se spreobrne in spravi z bližnjim v duhu svetega leta, postane pričevalec svoje vere in oznanjevalec evangelija“. Sveti oče je poudaril v zvezi s svetim letom tudi misijonarsko poslanstvo slehernega kristjana: „Prepričani smo, da se bodo verniki ovedli v tem svetem letu tudi svoje misijonarske naloge, saj ta izvira prav iz misijonske narave katoliške Cerkve, predvsem je to bistvena poteza vsake krajevne cerkvene skupnosti.“

Storimo vse, da bo dvojni jubilej prinesel zaželene sadove. Vsak naj na svoj način podpre misijonsko prizadevnost Cerkve predvsem to leto: z molitvijo, z dobrimi deli ter neprestanim poglobljanjem svojega krščanskega poslanstva. Tako bo naše življenje najučinkovitejše pričevanje in oznanjevanje Kristusove blagovesti. Pri tem nam je močna spodbuda mala Terezika. Ona bi šla rada v misijone, pa zaradi zdravja ni mogla nikamor. Vedno pa je za misijone molila. Svoje trpljenje, težave svojega nepornega življenja je darovala za tiste, ki so delali v misijonih. Cerkev jo je razglasila za zavetnico katoliških misijonov.

Ob dvojnem jubileju naj zaseže naše privatno in družbeno življenje predvsem vezilo, ki nam ga pošilja naš vrhovni predstojnik.

VEZILO

VEZILO

1975

SALEZIJANSKA DRUŽINA se obveže, da bo v svetem letu 1975 in ob 100-letnici svojih misijonov živela v duhu

1. **SPREOBRNITVE k BOGU** z odkrivanjem vrednot krščanskega in salezijanskega poklica
2. **SPRAVE z BRATI** v občestvu vere, ljubezni in apostolskega delovanja
3. in **EVANGELIZACIJE**, kakor jo je pokazala Marija Pomočnica don Bosku v „misijonskem načrtu“.

Luigi Ricceri,
vrh. predstojnik

SPOZNAVAJMO DON BOSKA

MISIJONSKI DUH V JANEZU BOSKU IN SALEZIJSKI DRUŽBI

NEPRISTNOST V IZVORU MISIJSKEGA DUHA?

Ko zasledujemo rast krščanskega poklica v Janezu Bosku, se srečamo z zanimivim doživetjem, ki ga je imel med počitnicami leta 1834 po četrti gimnaziji. Po njem bi sodili, da je Janez hotel postati misijonar po sili življenjskih razmer. Takratna njegova temeljna usmeritev je bila „postati duhovnik“. A ker ni imel potrebnih sredstev za nadaljnje študije, je resno mislil, „da bi se posvetil zunanjim misijonom. To še posebno zato, ker je bila takrat v Piemontu zelo znana Družba za širjenje vere“ (Mb I, 328). Življenjepisec Lemoyne si upa zapisati: „Ko bi mu duhovnik Cinzano in drugi dobrotniki ne zagotovili pomoči, bi bil postal misijonar“ (MB I, 328).

„PRIPRAVLJENOST DUHA“ IN „GLOBINA KRISTJANA“

Bolj ko nepristnost misijonskega duha moramo gledati v tem doživetju devetnajstletnega fanta načrt božje previdnosti, ki se poslužuje vsakdanjih človeških težav za dosego svojih ciljev. Če mu je duhovnik Cinzano zagotovil ekonomsko pomoč za uresničitev njegovih želja – „hočem postati duhovnik“ – je to storil, ker je odkril v njem dokaz pristnosti za misijonsko duhovnost: „pripravljenost duha“ in „globino kristjana“ (MB I, 328). Za Janeza Boska je bila ekonomska stiska preizkušnja njegovega krščanstva in predanosti delu za evangelij. Bila pa je obenem vzrok nove poglobitve in večje pripravljenosti odpovedati se vsemu in postati najbolj zapuščenim vse (prim. 1 Kor 9, 22). Res da nikoli ni šel v misijonske kraje, a misel na misijonsko dejavnost mu od tedaj naprej ni dala miru. Bila je v njem nenehno pričujoč oblikovalni dejavnik osveščenega kristjana.

USTANOVITELJ MISIJSKE DRUŽBE

Lemoyne pravi o mladem Janezu, ki je kot duhovnik prvo leto bival v duhovniškem konviktu v Turinu: „Misel, da bi postal misijonar, ga ni nikoli zapustila. Čutil je v sebi močno nagnjenje, da bi posredoval luč evangelija nevernim in še neciviliziranim ljudem. Tudi med temi bi našel na tisoče in na milijone mladih“ (MB II, 203–204). Jožef Cafasso, njegov duhovni voditelj, je posegel vmes: „Vi ne smete v misijone.“ Začel je z oratorijem, zbiral ubogo mladino, ustanovil salezijansko družbo. A komaj so bile odobrene konstitucije nove redovne družbe, je že odposlal prve misijonarje v Argentino. Salezijanska družba je postala misijonska.

UČINKOVITOST MISIJSKEGA DUHA V DRUŽBI

V moči misijonskega duha Janeza Boska je postala salezijanska družina – SDB, Hčere Marije Pomočnice, salezijanski sodelavci – močno misijonska. Dvajseti VOZ (vrhovni občni zbor) takole povzame začetke misijonske dejavnosti v družbi: „Leta 1875 je on sam izbral iz skupine prvih salezijancev 10 sobratov in jih poslal v Ameriko. Do svoje smrti je odposlal že deset skupin misijonarjev. Hkrati so odhajale v misijone tudi Hčere Marije Pomočnice, ki so odslej vseskozi sodelovale z misijonsko dejavnostjo salezijancev. Ko je don Bosko leta 1888 umrl, je bilo onkraj morja 153 salezijancev, kar pomeni skoraj 20 % takratnih sobratov. Tudi don Boskovi nasledniki so v zvestobi ustanovnikovem duhu še posebno skrbeli za misijonsko dejavnost družbe“ (D 20 VOZ 471).

ZASKRBLJUJOČE STANJE MISIJONOV DANES

Že devetnajsti VOZ salezijanske družbe z zaskrbljenostjo gleda na stvarno stanje misijonov in postavlja pred oči salezijancev misijonski ideal Janeza Boska, „ki je hotel, da bi bili misijoni stalna skrb družbe, saj so bistveni del njene narave in njenega poslanstva“. Ugotavlja, da je število misijonarjev v primeri z misijonskimi ustanovami nesorazmerno, zato so preobremenjeni, zaposleni do skrajnosti, kar je v škodo zdravju in uspešnosti njihovega dela.

NUJNOST DON BOSKOVE OSVEŠČENOSTI IN GLOBINE KRŠČANSKEGA ŽIVLJENJA DANES

Za ponoven misijonski zagon v Cerkvi potrebujemo novega odkritja misijonskega ideala v sedanjem času. Janeza Boska je k misijonskemu idealu nagibala sila ljubezni do človeka – pogana in izseljenca – potrebna svobode božjih otrok. Suženjstvo današnje človeka – še posebno pogana in izseljenca – postaja vse večje. Je „dobra novica“ v nas, ki hočemo biti kristjani, manj učinkovita kot v prvih kristjanih? Morda jo moramo najprej sami „sprejeti“, doživeti v njej „kristjanovo globino“, „človekovo globino“. Šele potem bomo začutili „nadnaravnega duha velikodušnosti, ki je podlaga vsakemu misijonskemu poklicu“ (20 VOZ 476).

R. B.

150. letnica

don Boskovih prvih sanj

DVE POMEMBNI OBLETNICI

Poznavalci don Boskovega življenja in raziskovalci njegovega dela stojijo letos pred dvema pomembnima dogodkoma, ki sta odločilno vplivala na njegovo apostolsko usmerjenost: prve sanje leta 1825 in odprava prvih misijonarjev v Južno Ameriko leta 1875. Če je obletnica misijskega odposlanceva zunanji dogodek prvega reda, pa so sanje odločilni dogodek, ki so umerile celoten razvoj don Boskove osebnosti in so oblikovale njegovo življenjsko pot. Skoraj lahko trdimo, da letos ne bi obhajali 100-letnice salezijanskih misijonov, če ne bi imel pred 150 leti devet-letni Janezek Bosko svojih značilnih sanj.

SRAM NAS JE GOVORITI O DON BOSKOVIH SANJAH

Čeprav je dve petini dogodkov v svetem pismu vzeti iz nadnaravnega sveta videnj, slišanj, božjih naravnostnih posegov in sanj, se sodobnemu katoličanu zdi nerodno in neprimerno govoriti o njih. Videz je, kot da bi se tega sramovali in bi imeli vse to za neznanstveno ali neresno. To je znamenje, kako temeljito je v nas opravila pranje možganov pozitivistična in materialistična znanost: ne upamo si pripoznati čisto duhovnega značaja svetega pisma, božjega razodetja in krščanskega življenja.

Tudi v don Boskovem življenju, ki je po besedah Pija XI. „nadarava v naravnem in naravno v nadnaravi“, skušamo npr. poudariti zgolj človeške vidike njegove vzgoje. Don Bosko pa odločno trdi, da so glavni nosilci preventivnega sistema nadnaravnih dejavniki milosti. Mi se pa vsega, kar bi kazalo na izvenzemeljske

dejavnike v vzgoji, skušamo izogniti. To pa je najprej potvarjanje zgodovinske resnice, potem pa zapiranje poti k resničnemu poznanju don Boska kot vzgojitelja, misijonarja, organizatorja, politika in cerkvenega delavca. V don Boskovem življenju igrajo važno vlogo svetni in zemeljski dejavniki, odločilno vlogo pa imajo nadnaravni. Kdor se tega ne upa priznati in izpovedati, tisti don Boska ne bo nikdar razumel.

To velja zlasti o njegovih sanjah.

Pa ne mislimo samo na sanje pri devetih letih, ki so se pozneje — ker mali Janezek ni hotel „slišati na to uho“ — še večkrat v več ali manj isti obliki ponovile. V mislih imamo tudi sanje, ki jih je imel kot vzgojitelj in je z njimi vršil svoje vzgojiteljsko poslanstvo.

DANES SO SANJE PREDMET ZNANSTVENEGA RAZISKOVANJA

V zgodovini človeštva so veljale sanje za nekaj zelo resnega. Vsi stari narodi vseh kultur in civilizacij upoštevaljo sanje in razlagalce sanj. Soglasje vseh glede sanj je naravnost presenetljivo.

Najbolj resno in kritično so sanje obravnavali Judje. Imeli so uradne in strokovno usposobljene razlagalce sanj. To nam kaže prerok Danijel in Egiptovski Jožef.

Nič manj resno ne obravnava sanj nova zaveza v evangelijih in v Apostolskih delih.

Isto smer zastopajo cerkveni očetje in nastajajoča teologija vse do nastopa nove dobe. Tako Descartes (1596—1650) kakor vsa njegova filozofija so sanje zavrgli. Konec prejšnjega stoletja je prišlo tako daleč, da je neki pozitivistični filozof trdil, da so sanje „blodna videnja bolnih možganov“.

Toda stvari so se odločno obrnile, ko je leta 1896 oče psihoanalize FREUD, napisal znanstveno razpravo o sanjah in začel uporabljati sanje namesto hipnoze in svobodnih asociacij za zdravljenje duševnih bolezni. Sanje so nekaj tako resnega in utemeljenega, da jih imajo celo za učinkovito sredstvo za odpravljanje psihoz. Freudovi dokazi so tako tehtni, da so morali umolkniti vsi razlogi zgrajeni iz predsodkih.

Iz Freudove šole je izšel najboljši poznavalec sanj Jung, ki je dvignil vedo o sanjah v znanost. Danes je zlasti v Ameriki več univerzitetnih fakultet in inštitutov, ki imajo za predmet študija sanje.

BOLJŠI ČASI ZA SANJE

Kakor je v svetem pismu dve petini dogodkov vzeti iz nadnaravnega sveta, tako moramo tudi v don Boskovem življenju vsaj dve petini gledati pod vidikom nadnaravnih posegov v njegovo življenje. Do sedaj smo se bali o tem govoriti. Toda prav znanstveno odkritje sanj v začetku našega stoletja nam daje pogum in spodbudo, da don Boskovo življenje začnemo proučevati tudi z vidika sanj.

To nas bo privedlo do nečesa še bolj važnega: upali si bomo z večjo samozavestjo govoriti o delovanju nadnaravnih sredstev pri vzgoji. Tukaj mislimo zlasti na učinkovitost molitve in zakramentov. Če bi pa zares odkrili delovanje teh tako pomembnih sredstev, potem bi verjetno našli pot do resničnega umevanja don Boskove vzgojne metode.

Valter Dermota

Don Boskova soba: Globus — zemljevid Argentine

misijoni iz sanj

misijone. Fante, ki jih je videl v sanjah, ko mu je bilo devet let, si je sedaj predstavljal onkraj oceana. Toda Jožef Cafasso, ki je bil njegov spovednik, mu je odločno dejal: „Vi ne smete iti v misijone.“ „Zakaj ne?“ odvrne don Bosko. „Pa pojdite, če morete. Ne vzdržite niti minute v zaprti kočiji brez velikih motenj v želođu. Pa hočete prek oceana? Boste umrli na poti!“

Cafasso je bil prepričan, da je don Boskov misijon med zanemarnjenimi fanti v Turinu.

VIDENJE O CAGLIERU

Poleti 1954 je v Turinu izbruhnila kolera. Don Bosko se je s svojimi večjimi fanti javil oblastem za pomoč obolelim. Bilo je zelo nevarno, a Mati božja je don Bosku zagotovila, da ne bo nihče od njegovih fantov umrl za to boleznijo. Med 44 prostovoljci je bil tudi Janez Cagliari. V avgustovski vročini ga je premagala žejna in je pokusil napol pokvarjeno melono. Takoj je nastopila visoka vročina. Zdravnik je ugotovil tifus, a je obupal nad njim. Don Bosko je dal poklicati njegovo mamo, sam pa je stopil v cerkev po bolniško olje. Ko je stopil v bolnikovo spalnico, je videl nekaj čudovitega. Življenjepisec pripoveduje: „Don Bosko je videl goloba, ki je napolnjeval vso sobo s svetlobo, ki je izžarevala iz njega. V kljunu je imel oljčno veljico in se z njo dotaknil bolnikovih ust, nato pa spustil vejico na njegovo glavo. Potem je izginil... Takoj nato pa je sledilo drugo videnje. Izginile so stene sobe, okrog postelje pa so se gnetle čudne postave divjakov, gledali bolnika in ga prosili pomoči. Dva od njih, na videz še posebno grozna, sta se sklanjala nad bolnikom... Obe videnji sta trajali samo nekaj trenutkov, nihče, razen don Boska, ni ničesar opazil.“

V tistih nekaj trenutkih je don Bosko spoznal, da bo fant živel še dolgo in da bo postal misijonar in škof. Z nasmehom na ustih in ves spokojen se je don Bosko približal bolniku, ki ga je vprašal: „Ali bo to moja zadnja spoved?... Rad bi vedel, če bom moral umreti.“ Don Bosko se je za trenutek zbral, potem pa odgovoril: „Ni še čas za to: Gospod noče, da bi sedaj umrl. Veliko bo še treba narediti. Ozdravel boš, postal boš duhovnik... in

s svojim brevirjem boš veliko, veliko potoval, in svoj brevir boš ponesel mnogim drugim... Šel boš zelo daleč, zelo daleč.“

Don Bosko mu ni podelil bolniškega maziljenja. O fantovi smrti se ni več govorilo. Kakor vemo, je Janez Cagliari postal prvi misijonar, škof in kardinal v Patagoniji na jugu Argentine.

DON BOSKO IŠČE „SVOJE DIVJAKE“

V letih 1869–1870 se je vršil prvi vatikanski koncil, ki je med drugim zelo pospešil katoliške misijone po vsem svetu. Škofje iz tretjega sveta, kakor pravimo danes, so iskali duhovnikov, redovnikov in redovnic za svoje misijone. Tudi pri don Bosku so se oglasili, toda on se ni mogel odločiti.

Leto dni pozneje je don Bosko imel tiste znamenite sanje, v katerih je videl velikanske planjavo, divjake in salezijance, ki so se jim približevali z nasmehom.

Don Bosko si ni dal več miru. Poizvedoval in iskal, kje naj bi živeli tisti divjaki. Najprej je mislil, da so v Etiopiji. Povedali so mu, da takih ljudi tam ni. Potem se mu je zdelo, da so to mogoče prebivalci hongkonskega otoka, na vratih Kitajske. Kmalu je sprevidel, da Kitajci niso taki. Ko je prišel k njemu škof Quinn iz Avstralije, ga je don Bosko vprašal, kakšni so primitivni rodovi na njegovem kontinentu. Opis se ni skladal z don Boskovimi sanjami. Don Bosko se ni vdal in je še naprej študiral zemljepis, etnografijo in povpraševal izvedence.

Končno je 1874. argentinski konzul v Savonji, ki je poznal don Boska, pripovedoval škofu v Buenos Airesu o salezijancih, da bi bili zelo primerni misijonarji. O tem je govoril tudi z don Boskom, ki si je tako poskrbel zemljepisne in etnografske podatke o Južni Ameriki. Čudovito! Opisi „divjakov“ v Patagoniji na jugu Argentine so se popolnoma ujemale z don Boskovimi sanjami. Don Bosko je bil odslej trdno prepričan, da je to področje, za katerega se mora pobrigati. Pri tem svojem iskanju je hotel odkriti tisti dve reki, ki ju je videl v sanjah, a ju ni našel na nobenem zemljevidu. Argentinski konzul mu je šele lahko pokazal, da gre za reki Rio Colorado in Rio Negro. To je don Boska prepričalo.

Don Boskove „Podobe iz sanj“ so začetki salezijanskih misijonov. Med 1. 1871 in 1872 je imel don Bosko dramatične sanje. Najprej jih je povedal Piju IX., potem pa nekaterim mladim salezijancem. Med temi je bil tudi Lemoyne, ki jih je zapisal.

Sanje. Kdor le malo pozna don Boskovo življenje, ve, kako so bile v njegovem življenju sanje važne. Ko mu je bilo devet let, so mu sanje začrtale življenjsko pot. Gospa v sončnem siju mu je ukazala, naj se zavzame za njene ogrožene sinove. Ko je bil mlad duhovnik in je imel okrog sebe trumo fantov in ni vedel kam z njimi, so mu sanje pokazale valdoški travnik na robu Turina, na katerem so zrasi zavodi za mladino in bazilika Marije Pomocnice. Kdor je v tej valdoški citadeli zaslišal don Boska, ko je spregovoril: „Snoči sem sanjal...“, je napel ušesa. Ta čudni duhovnik je v sanjah bral grehe svojih fantov, predvideval smrt kralja, napovedal slavno pot smrkavca, ki se je igral frnikole...

Sanje o divjakih, ki so se jim z nasmehom približali salezijanci, don Bosku niso več dale miru. V njem se je vžgalo staro hrepenenje, da bi šel v misijone. Ko je bil še klerik-gimnazijec v Chieriju, je hlastno bral poročila Propagande fide o naporih in žrtvah misijonarjev. Komaj je postal duhovnik, se je nameraval pridružiti oblatom Device Marije, ki so odhajali v

Raziskovalec don Boskovega življenja in dela, Peter Stella, pravi: „Iz vsega se jasno vidi don Boskova usmeritev pri iskanju področja, kamor naj bi se razširila njegova dejavnost izven Evrope. Njemu je šlo za misijone v ožjem pomenu besede, med neverniki, in še za misijone v romantičnem pomenu besede, med krutimi in divjimi rodovi. V Argentini je našel „svoje divjake“. „Divjaki“ je bila magična beseda, ki je zavijala v legendo pripovedi davnih raziskovalcev Patagonije o velikanih.“

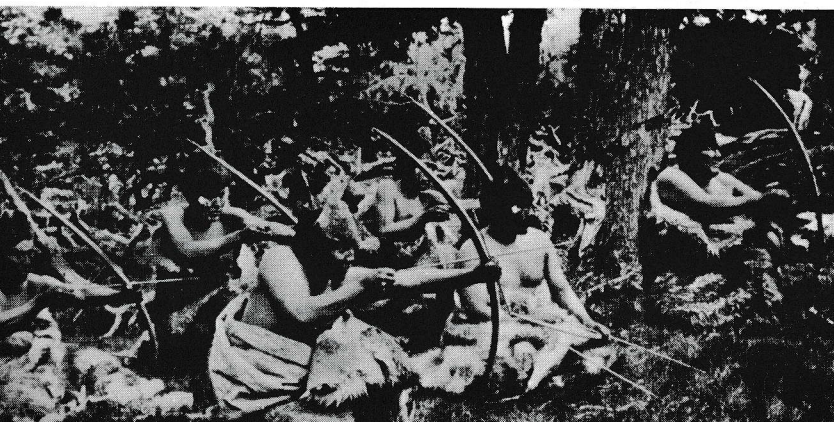
DON BOSKOV NAČRT

Prizadevanje argentinskega konzula pri škofu Aneiros v Buenos Airesu, da bi sprejel salezijance, in pri don Bosku, da bi poslal svoje sinove v Argentino, je rodilo uspeh.

Konkretna prošnja iz Buenos Airesa je prišla med božično devetdnevnicu in don Bosko jo je prebral svojim svetovalcem 22. decembra 1874. Škof je predlagal dve stvari: salezijanci naj bi prevzeli župnijo za italijanske izseljence in zavod za fante, ki je bil pravkar zgrajen.

Med Patagonci

Don Boskovi svetovalci so soglašali s predlogom. Don Bosko je sporočil škofu v Argentino svoj program: 1. delo za zapuščeno mladino, verouk, šole, pridiganje, mladinski domovi... 2. potem šele bi salezijanci prevzeli na novo zgrajeni zavod, ki jim je bil ponujen. 3. od tod bi salezijanci šli še drugam, „da bi dosegli čimpreje divje rodove“.

Don Bosko je torej hotel najprej trdno bazo, odkoder bi prešli v „divjino“.

27. januarja 1875 je don Bosko prejel od argentinskega konzula sporočilo, da so bili sprejeti vsi njegovi pogoji.

DON BOSKO HOČE PROSTOVOLJCEV

Evgenij Ceria, zgodovinar salezijanske družbe, pripoveduje: Don Bosko je hotel svojim sinovom pripraviti presenečenje. Zvečer 29. januarja, na praznik sv. Frančiška Saleškega, je sklical v veliko učilnico vse obrtnike, študente in sobrate. Na podij prednje je stopil don Bosko, z njim argentinski konzul Gazzolo v svoji zanimivi uniformi, potem pa še ves vrhovni svet družbe in ravnatelji zavodov. Don Bosko je nato razglasil, da bo s papeževim odobrenjem kmalu poslal prve salezijance v misijone v južno Argentino. Njegova izjava je vzbudila nepopisno navdušenje med fanti in salezijanci.

Don Boskov misijonski načrt je dal novega poleta med gojenci in mladimi salezijanci. Poklici so se množili, apostolska gorečnost je prežemala vse. Namesto majhne družine, v kateri so živeli gojenci in salezijanci, so se vsem odpirala brezmejna obzorja za udejstvovanje njihove apostolske gorečnosti, don Bosko je zanje postal še večji, njegova ustanova pa še bolj velika in ugledna. Za oratorij v Valdoccu in za salezijansko družbo se je pričela nova zgodovina.

Argentinski konzul Ivan Gazzolo

Janez Cagliero, vodja prve misijonske odprave

Don Bosko je z okrožnico pozval prostovoljce salezijance, naj napišejo prošnjo za misijone. Oktobra bodo odpotovali čez ocean novim obzorjem naproti. Navdušenje je bilo silno. Skoro vsi so se ponudili. Težava je bila izbirati.

14. decembra 1875 je prispelo prvih 10 salezijancev v Buenos Aires. 1880. so štiri salezijanci in štiri salezijanske sestre začeli svoje delo v Patagoniji med domačini Indijanci. Časopisi so tedaj pisali: „Prvič v zgodovini sveta se vidijo sestre v tistih daljnih južnih deželah“. 1887. so salezijanci prodrli še dalje proti jugu, na Ognjeno zemljo. Don Bosko je pošiljal tja svoje najboljše sinove.

Začela se je zgodovina salezijanskih misijonov.

Pogovor urednika italijanskega Salezijanskega vestnika z Bernardom Tohillom, vrhovnim svetovalcem za misijone v salezijanski družbi.

Bernard Tohill je Irec iz Belfasta, v katerem divja boj irske manjšine za socialne pravice. Z 18 leti je Bernard odšel na Kitajsko v misijone. Tam je delal 25 let, večinoma v Hong Kongu. Potlej je bil poslan v Kalifornijo, kmalu nato pa ga je vrhovni predstojnik poklical v vrhovni svet kot svetovalca za misijone. Štiri mesece je posvetil podrobnemu obisku desetih salezijanskih misijonov v Latinski Ameriki. Šest misijonskih postaj v Amaconiji pa je moral zaradi pomanjkanja časa preskočiti.

Takoj na začetku pogovora je Tohill zahteval „hudobna“ vprašanja, „potem bo vse šlo samo po sebi“, je dejal, čisto v slogu njegovega rojstnega Belfasta.

MISIJONARJI UNIČUJEJO PRIMITIVNE KULTURE?

Vprašanje: Letos praznujejo salezijanci stoletnico svojih misijonov. Sto let so že med Indijanci Latinske Amerike, med Patagonci, indijanskimi rodovi v porečju Amazonke, med Miksijci v Mehiki in nazadnje med Šuarci v Ekvadorju. Veliki etnolog Levi Strauss, ki je sicer salezijance delno opravičil, se je zelo ostro izrazil glede misijonskega dela med Indijanci Latinske Amerike: „Misijonarji so pokvarili, večkrat pa tudi uničili kulturno dediščino, ki predstavlja nedotakljive vrednote za etnologa“. Soglašate s to sodbo?

Odgovor: Tukaj imam pismo Levija Straussa, ki ga je pisal 7. februarja 1974 Luigiju Coccu, našemu misijonarju na Altem Orinoku v Venezueli. Prevajam vam ga iz španščine: „Spoštovani oče, ob svojem povratku iz Caracasa, mi je Jacques Lizot (žak lizo) izročil Vašo knjigo Iyewei-teri, petnajst let med Janomamci. Ne neham občudovati to delo, izredno bogstvo ilustracij, posebno pa izredno število etnografskih informacij, ki ste jih znali nabrati v teku petnajstletnega bivanja med Janomamci. To je pravo znanstveno bogastvo, ki ga dajete na razpolago etnologom. Ta neke vrste leksikon bi lahko primerjal z delom, ki ga je

na božjih mejah

Bernard Tohill med svojimi kitajčki

napravil neki drugi član Vaše družbe, oče Albisetti, ki mi je v čast, da sem njegov prijatelj, in ki končuje svojo enciklopedijo o Bororcih. S tem dajejo salezijanci ponoven dokaz o znanstvenem duhu, ki jih preveva, in o spoštovanju, s katerim znajo pristopati k človeškemu okolju, v katerem izvršujejo svoje poslanstvo. Vaša knjiga spada med velika dela južnoameriške etnografije: smatramo ga za klasično delo za naš študij. Zato sem Vam osebno zelo hvaležen, da ga lahko spoznavam in uporabljam. Prosim, spoštovani oče, prejmite izraze mojega spoštovanja. Claude Levi Strauss, član Francoske akademije, profesor na Francoskem kolegiju, direktor Laboratorija za socialno antropologijo.”

Kakor vidite, Levi Strauss zelo ceni delo salezijanskih misijonarjev. Osebno nisem ravno raziskoval kulturnih dediščin, ki naj bi bile uničene. Če je kdo kaj takega storil, je seveda zelo pogršel. Koncilski odlok o misijonih zelo podarja človeške vrednote, ki jih moramo ohranjati in braniti.

Z druge strani pa ni pošteno zaničevati vsega, kar je prišlo z Zahoda, kar so od tam prinesli misijonarji primitivnim rodovom. V pragozdovih, kjer dela misijonar Coco, sem videl, kako je umrlo sedem otrok za malarijo. Učinkovita zdravniška pomoč v bolnišnici

bi jih rešila. Obsojati vse, kar pride z Zahoda, kot hudičevo delo, se mi zdi tako nespametno, kakor soditi način življenje primitivnih ljudi kot hudičevo delo.

O etnologih imam zelo visoko mnenje, toda po pravici rečeno, nekateri hodijo okrog samo zaradi študija in novih odkritij. Ti ne pomagajo Indijancem in jim niso v nobeno korist. Imajo jih bolj za predmet študija kot za človeške osebe. Nekateri od njih bi radi zahtevali od misijonarjev, da bi v predelih, kjer živijo primitivni rodovi, iz teh napravili nekakšne zoološke vrtove in naj bi jim ne prinašali krščanske vere in evangeljskega kvasu. Žal, mi smo drugačnega mnenja od takih etnologov. Za nas so primitivci najprej ljudje in božji otroci.

Ne bi bilo lepo in pošteno, zraven pa še nezgodovinsko, če bi delo ljudi prejšnjega stoletja merili z današnjim metrom. Tudi meni je žal, da je nekatere izvirne vrednote moje domovine izbrisala s svojo težo civilizacija evropskih narodov. Nespametno pa bi bilo od mene, če bi nosilce te civilizacije na Irskem obsojal, ker niso uporabljali pri tem etnoloških meril, ko se je vendar ta znanost rodila šele pred nekaj desetletij.

MISIJONARJI — DUHOVNI KOLONIZATORJI?

Vprašanje: Se vam mar ne zdi, da so naši misijonarji šli predvsem spreobračat, ne pa razumevat ljudi? Ali niso bili bolj zapadnjaki, ki so se zavedali svoje vzvišenosti, kot pa kristjani, ki spoštujejo svoje brate?

Odgovor: Ponavljam, da nočem soditi preteklosti z današnjim pojmovanjem stvari. Glede stila misijonskega dela pa se mi zdi, da je res treba iti v misijone z namenom, da bi ljudi razumeli. To je brezpogojno potrebno. Toda to je samo pogoj. Kdor se omejuje samo na to, ni misijonar. Za samo razumevanje naj le gre etnolog in antropolog. Misijonar pa prihaja „oznanjevat“, prinaša ljudem božjo resnico. Misijonar ne namerava spreobračati na vsak način. Pomislimo na Japonsko, kjer so spreobrnitve izredno redke. Kdor bi šel na Japonsko samo iz želje po spreobračanju, se bo po nekaj letih gotovo vrnil domov. Tja gredo misijonarji z upanjem na spreobrnitev ljudi, to že. To je upanje, da bo kdo od njegovih tamkajšnjih bratov sprejel Kristusovo sporočilo, ki ga ima misijonar za največjo dobrino in ki ji je posvetil vse življenje.

NAMESTO MISIJONARJEV — LAIKI?

Vprašanje: Že nekaj let delajo v Latinski Ameriki poleg misijonarjev tudi laiški prostovoljci. Glede njih so si sodbe zelo nasprotujoče. Nekateri so jih obsodili kot iskalce avantur, drugi pa jih cenijo kot znamenje časov. Kaj menite vi?

Odgovor: Želel bi, da bi bila pričujočnost laikov prostovoljcev res krepka. Toda take pričujočnosti ni. Za zdaj je zelo slabotna. Upajmo, da se bo okrepila. Ni pa je treba gledati kot nekaj mit ali kot neko resničnost, ki bi bila tako velika, da bi lahko nadomestila misijonarje v tradicionalnem pomenu. Prostovoljcev je zares malo, posebno če jih primerjamo z velikim številom duhovnikov in redovnikov laikov. O vrednosti njihove navzočnosti so mi nekateri misijonarji pripovedovali z navdušenjem. V njih vidijo prave pričevalce vere in ljubezni. Drugi pa ne vidijo v njih takih kristjanov, kot bi si jih

želeli. Zdi se mi, da je z njimi tako kakor z ljudmi nasploh: nekateri so odlični, drugi dobri, spet drugi pa manj primerni.

MISIJONARJI — ZAGRIZENI ANTIKOMUNISTI?

Vprašanje: Vi ste bili 25 let na Kitajskem. Zato dobro poznate azijsko področje. Na kratko naj vam povzamem najbolj kričeče obtožbe, ki jih je zagnal tisk, tudi katoliški, proti misijonarjem: „Pohod komunizma na Kitajskem, v Vietnamu in v drugih predelih Azije je izzval v misijonarjih frontalni spopad z njim. V njih ni bilo opaziti prizadevanja, da bi kljub trenutni nestrpnosti komunistov videli zmagoslavno navdušenje nad izbojevano svobodo. Pač pa so videli v tem samo „delo hudiča, zaveznika komunistov“. Nihče ni znal najti kakšno obliko sodelovanja z njimi, medtem ko se ne branimo sodelovanja v t.i. „svobodnih“ državah s korumpiranimi in diktatorskimi vladami. To so mogoče posplošene obtožbe, vendar, kaj mislite vi?”

Odgovor: Zdi se mi, da ste se dotaknili kar treh vprašanj. Poglejmo vsako posebej.

Najprej misijonarji na Kitajskem, ki je postala maoistična. Nekateri zahtevajo od njih (za leto 1949, ko je v Sovjetski zvezi še vladal Stalin), da bi prebrali študije o dialogu med marksisti in katoličani, ki so pa bile napisane šele 15 let pozneje. To je nesmisel. Tisti

misijonarji so se nenadoma znašli pred tem dejstvom: množična partija, ki je zatrla svobodo, ki je proglasila in oznanjala ateizem, ki je sovražila Cerkev. Misijonarji so se branili, kakor so se mogli. Ubrani se niso mogli. Potem so bili izgnani ali vrženi v ječo. Nič drugega. Vse drugo je domišljija „raziskovalcev“, ki so si pri mizi izmislili nekakšne kolaboracionistične taktike, zgrajene v oblakih, potem pa so obtožili misijonarje za čelni spopad s komunisti. Toda kje so bili tisti raziskovalci, ko so prišli maocetungovci v Šanghaj? Gotovo ne v Šanghaju. Sicer bi vedeli, da so misijonarji, daleč od tega, da bi se „čelno spopadli“, iskali možnosti, kako bi preživeli s svojimi kristjani rdeči naval. Seveda so jasno in odločno zavrnilo ateizem, ker borbenega ateizma ne moremo zagovarjati. Ne moremo reči: „No ja, saj Bog navsezadnje ni tako važen za naše življenje. Pustimo ob strani to, in se sporazumimo o drugem“. „Čelni spopad“ so pa iskali prav maocetungovci. Misijonarji so skušali sodelovati z njimi do vseh možnih meja. Ko pa so zahtevali od misijonarjev priznanje „treh neodvisnosti“, to je, priznanje razkolne Cerkve, se je bilo treba odločiti, ali s papežem ali proti njemu. Danes lahko berete toliko čudnih stvari, a jaz jih ne priznam. Noben misijonar ni bežal, noben ni bil obsojen zaradi odpora proti Maocetungovemu režimu, ker smo ga kot oblast vedno priznali. Izgnali so nas malo po malo. To je vse.

Osmo delo usmiljenja: Prižgati cigareto gobavcu (Zaire)

Glavar Guajkijec z misijonarjem Cocom pri Pavlu VI.

Potem Severni Vietnam. Ko kdo vidi kak režim, ki se poslužuje nasilja, kaj naj reče? Lahko molči, in mi smo molčali. Kaj naj si mislimo o vsem tem? Naj verjamemo, da je tisti režim božje kraljestvo na pohodu? — Še naprej smo skrbeli za zapuščene otroke in mladino, pa naj so pripadali katerikoli strani. Ne vem, kaj naj bi še več naredili.

In sedaj še o „sodelovanju s korumpiranimi in diktatorskimi režimi“. To ni res. Vi poznate salezijansko življenje: od jutra do večera smo sredi dela z našimi fanti. Tudi veste, da po našem izročilu, ki izhaja od Janeza Boska in Mihaela Rua, hočemo imeti proste roke. Odklanjamo kakršno koli ugodno pogodbo, kakršen koli velik dar, če je vezan na pogoje, ki bi nam kratili neodvisnost. Mi hočemo biti neodvisni v naši hiši. Zdi se mi, da hoče kdo iskati dvoumnosti ob fotografijah, ki predstavljajo spoštljiv sprejem predstavnikov oblasti v naših hišah. Treba je upoštevati kulturo vsakega naroda. Na Kitajskem, Japonskem, v vsaki deželi konfucijanske kulture vlada spoštovanje in skoro kult do predstavnikov oblasti. To ne pomeni, da soglašamo z njimi glede njihovih idej in zadržanja. Pomeni samo, da spoštujemo oblast. Da kdo to na vsak način slabo razlaga, je vedno mogoče. Tudi če bi povabili kakšnega nobelovca, da bi predsedoval na našem prazniku, bi kdo lahko rekel: „Salezijanci dajejo važnost samo tistemu, ki si je omogočil visoko kulturo. Mi smo pa delavci, zato nas nihče ne vabi, da bi podeljevali nagrade“.

Rad bi poudaril, da spoštujemo vse, ne klanjamo se pa pred nikomur. Tudi med izvoljenimi v najbolj demokratičnem sistemu je mogoče najti izprijence, izžemalce ljudstva. Ali naj to pomeni, da ljudstvo soglaša z njimi? Ne. Niso ga dobro poznali, in kakor hitro morejo, bodo popravili napako. Tudi mi se skušamo tega držati.

ZA KOGA DELAJO SALEZIJANCI V MISIJONIH?

Vprašanje: Za koga konkretno delajo salezijanci v misijonih? Za bogate? Za srednji sloj? Za reveže?

Odgovor: V misijskih predelih delamo predvsem v obrtnih šolah, da bi mlade naučili kakšne obrti. Toda v Aziji kakor tudi v Latinski Ameriki dobro stoječa družina ne pošilja svojega sina v obrtne šole. To še posebno ne v Aziji. S tem, ko se posvečamo obrtnim šolam, smo se korenito odločili za revne, za tiste, ki nimajo upanja, da bi prišli do svobodnega poklica ali do kakšne službe.

Ko govorimo o revnih, sem včasih v precepu. Zdi se mi, da mnogi, ki govorijo o revnih po modnih merilih sedanjega časa, mislijo pri tem samo na mizerne na skrajne reveže in mečejo blato na tiste salezijance, ki se ukvarjajo s fanti skromnih sredstev, kot če bi bili izdajalci pristnega salezijanskega poklica.

Na ta način se nikakor ne bomo razumeli. Jaz, ki prihajam iz Azije, bi lahko obtožil vse Evropejce, da delajo za bogate. Saj je najbolj preprost milanski delavec za velikansko večino Azijcev pravi bogatin. Menim, da bi bilo potrebno manj sektaštva pri presojanju salezijanskega dela. Ubogi so tisti, ki v določenem kraju živijo pod srednjo življenjsko ravnijo. Vsaj tako mislim jaz, in spoštujem vsakega salezijanca, ki troši svoje življenje zanje.

KAKŠNE LJUDI VZGAJAMO?

Vprašanje: Iz salezijanskih šol Latinske Amerike in Azije izhajajo vodje, ki so pripravljene zavzeti se na vseh področjih (tudi političnem in družbenem) za svoje brate, ali pa prihajajo iz teh šol ljudje potrošniške miselnosti, brez čuta za družbene probleme?

Odgovor: Govoriti o rezultatih je vedno težko. Statistike je mogoče narediti o mehaničnih izdelkih, ne pa o rezultatih dela, ki se trudi za oblikovanje ljudi. Lahko pa precenimo, če je delo tako zastavljeno, da išče take rezultate.

Predvsem, v naših šolah resno poučujejo katoliške družbene vede. Vrhovni predstojnik in mi drugi z njim se zelo prizadevamo, da bi koncilski nauk približali mladini.

➤ Evangelij črni mladini (Ruanda)

Kamorkoli pridemo, ustanovimo šole, če jih ni. To je prva stvar, ki jo povsod napravimo. Poučevati za nas pomeni povedati ljudem in mladini, da so osebe s svojimi pravicami in dolžnostmi.

Svojim gojencem dajemo konkreten zgled, ko se posvečamo socialnemu delu. V naših šolah je šolnina najnižja, tudi absolutno, ne samo v primerjavi z drugimi ustanovami. V hongkonški salezijanski inspektoriji sem vedno zahteval, da mora biti 20 % mest v naših šolah zastoj.

Na ta način skušamo prenašati svoj čut za socialne probleme na naše gojence. V nekaterih krajih nas marksisti obtožujejo, da naši fantje ne vstopajo v njihov sindikat. Toda mi hočemo oblikovati kristjane, zavzete na socialnem področju, ne pa marksistične revolucionarje.

DELO ZA SODOBNE MISIJONARJE

Vprašanje: S katerimi problemi se spopadate sedaj kot svetovalec za misijone?

OGOVOR: Predvsem pospeševati misijonskega duha. Salezijanci in njihovi gojenci se ne smejo zadovoljiti s tem, da se spomnijo misijonarjev enkrat na leto. Vsi moramo imeti resničen interes za misijone, da imamo misijonarje za svoje predstavnike v krajih, kjer se poraja Cerkev. Treba jim je pomagati. Pomoč v denarju je na zadnjem mestu. To ne zato, kakor če bi misijonarji imeli denarja na pretek: nimajo ga, a tudi shajajo lahko brez njega. Največja težava je čutiti se osamljene, pozabljene. Vsaka inspektorija, vsaka hiša morabitiv stiku z nekaterimi od njih, s pismi, molitvijo. Čutiti morajo da smo z njimi. Če poleg tega še kdo iz inspektorije pride k njim na pomoč, potem bo misijonsko osveščanje delovalo.

Drug problem je posodabljanje misijonarjev. Okoliščine v svetu in Cerkvi se zelo hitro spreminjajo. Nova odkritja revolucionirajo način mišljenja in življenja. Zelo hitro smo pripravljani kritizirati misijonarje. Toda koliko časa in kakšne možnosti jim nudimo za posodobljenje? Odkar je Casiraghi, odličen misijonar, star preko 70 let, med Indijanci v Ekvadorju, je bil v Cerkvi koncil, v naši družbi

občni zbor, v misiologiji, etnologiji in antropologiji pa specializirani študiji. On je moral vse to izvleči iz nekaj knjig in z veliko dobre volje ponoči, ne da bi pri tem zapustil svoje Indijance. Nazadnje pa ti nekdo pravi: „Zaostal je!“ Ali je to pošteno? To je problem, ki ga moram rešiti.

Vprašanje: Ko romate širom po svetu, kakšne osnovne misli in drže posredujete misijonarjem?

Odgovor: Predvsem to, da smo božji možje. V polnosti živeti krščansko in redovniško življenje. Ljudje hočejo, da jim govorimo predvsem o Bogu. Zelo so zadovoljni, če jim pomagamo pri uresničenju njihovih načrtov, pri gradnji, toda potem. Če je kdo učinkovit gradbenik, pa ni božji mož, manjka bistveno. Potem je potreben osebni stik z osebami. Če tega ni, se ljudje porazgubijo. Žal, nekateri misijonarji morajo oskrbovati prostrana ozemlja. Potem pride na vrsto delo, ki je za družbo koristno. Gorje, če bi se kdo omejil na cerkev in župnišče, gorje, če bi kdo živel neutelešeno vero.

NEKATERI VELIKI MISIJONARJI

Vprašanje: Katere velike like živečih misijonarjev ste srečali na svojih potovanjih?

Odgovor: To je zelo nevarno vprašanje. Če bi naštel deset oseb, bi zanemarljivo 300 drugih. Postavljati spomenike živim ni nikoli simpatično. Vsekakor, nekateri so zelo poznani, in če jih omenim, nisem ničesar dodal njihovem zasluženemu glasu. To so: Livibella na Japoskem, Nicosia v

Tajska — Narodne noše

Coloane-Macau, Schlooz v Madrasu v Indiji, Albisetti v Mato Grossu v Braziliji, Casiraghi v Ekvadorju. Prepričan sem, da se ne bo noben misijonar užalil, če se ustavim nekoliko pri tem misijonarju, ki je zame nekaj simbol vsakega misijonarja. Ima že več kot 70 let, živi nemogoče življenje v pragozdu, kamor je že samo priti pravo herojstvo. Za to bi bilo potrebno majhno letalo, a si ga ne more privoščiti. Od jutra do večera živi s 50 Indijanki. Z njimi je preprosto, neokusno hrano. Vse preživlja z redkimi prispevki. Pomagajo mu dve ali tri sestre, ki opravljajo isto delo za deklice. Casiraghi je ustanovil več misijonov, sedaj pa je na tej postojanki pri svojih 70 letih in je začel vse od kraja.

V misijonih Rio Negra sem srečal dva postarana pomočnika, ki sta napravila name močan vtis. Brazilca sta. V Santa Izabeli sem našel Teutonia Ferreiro. Star je 75 let in je v tem misijonu že 50 let. Nikoli si ni želel iti kam drugam. Od jutra do večera je skupaj s 120 fanti Indijanci v zelo revni hiši. Živi in poučuje fante poljedelstva. Skupaj z njimi je na polju, v obednici, v spalnici. To ni šala pri 75 letih. V Pari Cachoeiri (kačoejri) sem srečal Franca Ribeira. Ne more več delati, popolnoma se je izčrpal pri delu v Rio Negru. Toda ta človek je v misijonu kakor sonce. Šaljiv, vesel in dela, kar more. To sta dva salezijanska pomočnika, ki ju ne bom nikoli pozabil. In še Gois, izreden misijonar, ki živi skupaj s primitivci v pragozdu. In še toliko drugih.

Ko omenjam misijonarje, ne bi rad, da bi mislili samo na tiste, ki so določene starosti. V Bombayu je neki mlad salezijanec, ki dela med barakarji blizu gobavskega naselja. Spada v skupnost štirih sobratov, ki delajo na župniji, ta pa si je izbral delo med najbolj strahotno revščino. Gobavci so v naselju, so pa tudi na cesti in čakajo, da bi našli mesto v naselju. Ta mladi salezijanec ima več ali manj 40 let in živi z njimi in zanje. Potem je še neki drug salezijanec v Krišnagarju, ki se podobno razdaja najbolj revnim in je vzor vsem salezijancem.

IN ŠE NEKAJ ŠTEVILK

Vprašanje: Nam lahko poveste kakšne številke iz misijonskega sveta, ki bi nas zanimala?

Odgovor: Eno samo, ker sva se dovolj naklepetala. Danes dela izven Evrope 1424 (italijanskih) misijonarjev. To je ogrodje naših misijonov. 838 jih je v Aziji, 424 v Latinski Ameriki. Drugi so v Afriki, na Srednjem Vzhodu... To število se žal, manjša. Pritok, nekoč velik in močan, salezijanskih misijonskih poklicev iz Italije se manjša. To je alarmantno. Prihodnost je temna, ker krajevnih poklicev še ni toliko, da bi jih nadomeščali. Potrebni so mladi, krepki in pogumni ljudje, ki so pripravljeni dati svoje življenje zaradi Kristusa za naše brate. Mladi ljudje, ki ne marajo za razpravljanja, za diskusije, ampak hočejo dati življenje. Vsak dan prosim

Med Patagonci

Vsak človek je moj brat

Gospoda, da bi dal mladim današnjega časa poguma, da bi se žrtvovali.

Teresio Bosco-Stk
Bollettino Salesiano št. 19, 1974.

SLOVENSKI SALEZIJANSKI MISIJONARJI

K tem številkam dodajmo vsaj še številčni prispevek slovenskih salezijanskih misijonarjev in misijonark. V teku našega 100-letnega misijonskega jubileja bomo o njih kaj več povedali.

V Aziji misijonari 7 salezijancev in 1 salezijanka. V Indiji delajo Bernik Pavel, Kešpret Ivan, Zabret Ludvik in Medvešček Terezija, v Vietnamu že dogo let dela nekdanji misijonar na Kitajskem, Majcen Andrej, na Filipinih pa kar trije sobratje pomočniki: Kramar Jože, Mrzel Rafko in Hribar Janko, v Hong Kongu pa Stanko Pavlin.

V naših domačih misijonih med južnimi brati pa dela 13 sobratov: v Beogradu so Habič Herman, Jamnik Franc in Selak Franc, na Apostolski nunciaturi; v Mužljji so Zorko Štefan, Tratnjek Stanko in Pavel Janči; v Nikšiču je Ci ril Zajec, v Nišu so Horvat Anton, Maršič Janez in Ternar Anton; v Prištini: Gashi Zef in Turk Ivan in v Titogradu Bakan Jože.

V Latinski Ameriki deluje kar 20 sobratov in 11 sester. Med njimi je najbolj poznan Ernest Saksida, ki dela med najbolj zapuščenimi v barakarskem predmestju Corumba v Braziliji.

In končno, tudi v Afriki imamo enega misijonarja, Jožeta Mlinariča, ki dela v Burundiju.

Naši misijonarji ne smejo čutiti, da se slovensko salezijansko zaledje ne zanima zanje, ne čuti z njimi, ne moli zanje, in jim ne pomaga po svojih močeh.

stk

DON BOSKOVO VZGOJNO POSLANSTVO

Prvo pri vzgoji je razumeti se

1. LJUBEZNIVOST PRI VZGOJI

GLAVNA VZGOJITELJSKA ČEDNOST

Sv. Janez Bosko sodi danes med najbolj priznane katoliške vzgojitelje (prim. Hubert Henz, Lehrbuch der Systematischen Pädagogik, Freiburg 1971, stran 237) novejšega časa. Po več kot šestdesetih letih praktičnega vzgojnega dela z mladino je prišel do zaključka, da je za vzgojo najbolj potrebna ljubeznivost.

Don Bosko se je ljubeznivosti naučil v božji šoli. Dobro je znano, kako se je devetletni Janezek Bosko v prvih sanjah vrgel na vzgojno delo: s silo, pestmi in pretepanjem je hotel doseči, da bi se dečki lepo obnašali in ne preklinjali. Skrivnostna oseba iz sanj mu je rekla: „Ne s pretepanjem, pač pa z dobroto in ljubeznivostjo si boš pridobil te mlade prijatelje!“

Janezek Bosko je bil po naravi kolerik: imel je močna, plamenita in vztrajna čustva. Njegova osnovna usmerjenost je kazala k točno določenim ciljem, ki jih je hotel doseči in uresničiti naravnost, brez ovinkov in takoj. Zanj so veljali samo uspehi, dosežki in nekaj, kar je lahko vsakemu pokazal na dlani. Pri vzgoji pa je treba znati čakati. Vzgoja je rast, razvoj, počasno napredovanje. Dostikrat je treba računati z dejstvom, da bomo mogli svoje cilje – npr. zrelo in dovršeno osebnost – doseči šele čez 15 ali celo 20 let.

Težka naloga za devetletnega dečka. Toda cilj je bil jasen: krotkost kot način sožitja z drugimi ljudmi. Vsekakor je treba doseči cilje in uresničiti načrte. To ostane od koleričnega temperamenta. Način pa je drugačen: ne s silo in nasiljem, temveč z ljubeznivostjo. Preko krotkosti, ki je bolj obvladovanje samega sebe, je treba preiti k ljubeznivosti, ki kaže na krščanski in zavojujoč pristop k človeku, zlasti še otroku.

V ŠOLI SV. FRANČIŠKA SALEŠKEGA

Učiteljica iz prvih sanj, ki večina razlagalcev vidi v njej Marijo, Jezusovo mater, je poslala Janezka v šolo k sv. Frančišku Saleškemu. Malemu Janezku je sv. Frančišek Saleški zelo ugajal.

Najprej zato, ker sta bila oba Piemonteza. Beseda Piemontez prihaja od pes-noga, montis-gore, kar pomeni „dežela ob vznožju Alp, največjega gorovja v Evropi“. Frančišek je bil sicer iz Savoje, ki je že precej visoko v gorah, Janezek pa iz Astižanskega, od koder se vidijo Alpe v najbolj blesteči lepoti, toda oba je vezala silna ljubezen do teh prelepih gora. Pa tudi politično sta bila Savoja in Astižanski Piemont dolgo združena v isto državo.

Potem zato, ker je bil Frančišek Saleški izredno izobražen. Študiral je v Parizu in Padovi ter bil eden izmed najbolj izobraženih mož svojega časa. Frančišek Saleški je imel izredno težak položaj: bil je prvorojenec in že od rojstva določen za svetnega gospodovalca, politika in bojovnika. Toda na vsak način je hotel postati duhovnik. In prav Frančiškova borba za duhovni poklic je Janezu Bosku tako ugajala.

Najbolj pa ga je k Frančišku privlačila duhovna sorodnost: oba sta bila po naravi poudarjena kolerika, torej dinamična, odločna in k jasnim ciljem usmerjena človeka. Frančišek Saleški je naredil iz sebe enega najbolj krotko-ljubeznivih ljudi cele zgodovine, saj je z ljubeznivostjo spreobrnil iz krive vere 60 tisoč najbolj zagrizenih ljudi, šovinistov (beseda prihaja od švicarskega reformatorja Chauvina), Janez Bosko pa naj bi iz sebe naredil krotko-ljubeznivega človeka, ki bi znal s krotkostjo-ljubeznivostjo obvladovati najbolj divje mlade ljudi, ki jih je trdota življenja naredila za suroveže.

Nič manj pomembno ni dejstvo, da je bil Frančišek Saleški izredno plemenitega vedenja. To bi po mnenju marsikaterega poznavalca don Boska ne bilo potrebno za vzgojitelja zapuščene in ogrožene mladine. Vendar je prav nasprotno res: don Bosko je bil vedno poudarjeno lepega, če že ne finega vedenja. Gotovo, fantje so ga s svojo robotostjo silili k prostaštvu. Toda on jih je znal dvigniti iz njihovega žalostnega položaja in narediti iz njih prave gentlemane in kavalirje. Eden najboljših poznavalcev don Boskovega duhovnega sveta, svetovno znani liturgist Eusebio Vismara, je dejal, da je don Bosko kazal v zadržanju pred Bogom „nobile esatezza“, kar pomeni „plemenito natančnost“. Kakor je znal biti don Bosko spoštljiv do svojega Boga, tako je bil tudi spoštljiv do božjih otrok, zapuščenih fantov, ki jih je vzgajal v božjem imenu.

Valter Dermota

njeno ime je bilo molčanje

Na prvi pogled je to avanturistična orientalska zgodba, a je resnična povest prve tajske Hčere Marije Pomočnice. Ime ji je bilo s. Maria Ngieb Phrathum, rodila se je v budistični družini, na barki-hiši veličastne reke Mekong blizu večjega mesta Bang-Nok-Kuek. V barki so živeli starši in šest bratov. Težko je bilo vse preživljati.

Nekega dne je prišla k njim neka krščanska gospa iz mesta in prosila družino, naj ji odstopi petletno deklico. Delala naj bi družbo njenim otrokom. Mati je zaradi revščine privolila.

V novem domu se je Ngieb izkazala za zelo pametno in pridno, kakor so ponavadi zelo revni otroci: bila je poslušna, igrala se je z otroki in jih zabavala, vse je opazovala in se pri tem učila živeti. Njena nova družina je ob nedeljah hodila v katoliško cerkev in je jemala s seboj tudi njo v „hišo dobrega Boga“. Tako se je Ngieb naučila moliti. Cerkev so tedaj oskrbovali francoski misijonarji. Življenje deklice v tej družini je bilo srečno.

Nekega dne pa so prišli njeni starši ponjo. Zanjso so našli neko drugo družino, pri kateri bi bila služkinja in bi tako prispevala pri vzdrževanju domačih.

Nova družina je bila čisto drugačna od prejšnje: niso molili in niso se imeli radi. Ngieb, kar pomeni molčanje, je vse molče prenašala in trpela. Toda nekega dne ni strpela več. Sklenila je, da bo ušla in se zatekla k prejšnji družini. Zgodaj zjutraj je pobegnila proti gričem Ratburi, jih prešla in se spustila proti reki. Na bregu je brnel motorni čoln in bil na tem, da odrine. Skočila je vanj in se skrila v neki kot. Vsake toliko časa je pokukala proti bregu, da bi opazila zvonik cerkve, ki jo je poznala. Res ga je zagledala med palmami. Prosila je čolnarja, da bi pristal na bregu, a se še zmenil ni zanj. Čez nekaj časa je pristal sredi drugih bark, ki so valovale na Mekongu. Čolnar se je prislonil s svojo barko k barki-trgovinici in

začel pogovor s trgovko. Ngieb je prosila trgovko, naj bi ji pokazala pot k cerkvi „Kao-crist“, krščanski cerkvi. Tudi ona se ni zmenila zanj.

Preskakovaje z barke na barko je deklica dosegla breg in se ozrla, če je kdo ne zasleduje. Res, neka barka je pristala ob bregu blizu nje, in dva človeka sta izstopila: iskala sta njo. Hitro jim je pobegnila in se skrila v goščavo ter trepetaje čakala, kdaj se bo barka oddaljila.

Ko jo je krščanska gospa videla pred seboj, se je od veselja zjokala.

Poskrbela je, da je bila sprejeta skupaj z drugimi deklicami v misijon in da so ji bila zaupana posebna opravila. Učili so jo pisati in brati, toda ne moliti ne verouka, kakor si je tako želela. Ni mogla razumeti zakaj. Nihče ji ni upal povedati, da bi bilo zelo tvegano pripraviti jo na krst, saj bi jo njena družina lahko nekega dne spet vzela k sebi in bi tako bila prisiljena živeti v skladu z okoljem, ki ne bi bilo skladno s krščansko vero. Ngieb je molče trpela. Njeno ime je pomenilo molčanje.

Toda nekega dne je dejala misijonarju: „Oče, prosim, podeli mi krst.“ „Bi si ga zares želela?“ „Seveda, in že kako dolgo!“ „Torej se boš učila verouka in dobro se pripravi.“ Pri krstu je dobila ime Marija. Bila je stara trinajst let.

ČUDNE SANJE

Ko ji je bilo sedemnajst let, so ji dejali, naj misli na svojo prihodnost. Odločila se je, da ne bo zapustila misijona. Misijonar ji je poveril šolo, ki ni zahtevala bogve kakšne kulture, samo veliko dobrote, ljubezni in požrtvovalnosti. Vse to je improvizirana učiteljica imela v obilni meri in delila neutrudno otrokom, ki so jo zelo vzljubili. Pri družinah si je pridobila spoštovanje in so jo za njeno delo hoteli nagraditi. Toda Ngieb ni nikoli hotela nič vzeti: delala je za deklice in za Gospoda.

Med dvajsetim in sedemindvajsetim letom je bila Ngieb v zelo veliko pomoč misijonu ne samo v šoli, ampak tudi v cerkvi in pri obiskovanju družin, ki jim je postala prisrčna svetovalka.

abeceda salezijanskih

[v kvadratih: površina, prebivalci, katoličani (v tisočih), odstotki katoličanov]

ALŽIRIJA

Po	2.382
Pr	14.769
Ka	71
%	0,5

Po prvih stoletjih krščanstva, ki je dalo sv. Avguština, je Alžirijo po 6. stoletju preplaval islam. Po letu 1500 so prvi poskusi evangelizacije. Salezijanci odprejo 1891 hišo v Oranu, Hčere Marije Pomočnice pridejo leta 1893. Posvečajo se šolskemu in vzgojnemu delu.

ARGENTINA

Po	2.777
Pr	23.552
Ka	22.360
%	94,9

Dežela don Boskovich sanj. V njej so sprva živeli samo Indijanci različnih rodov in kultur. Leta 1534 so jo zasedli španski Conquistadores. Z njimi so prišli dominikanci, frančiškani, mercedari. Jezuiti so ustanovili ob reki La Plata znamenite redukcije, da bi humano in krščansko civilizirali tamkaj živeče Indijance. Pod španskimi gubernatorji je versko življenje zelo cvetelo. Leta 1813 je Argentina postala neodvisna, Cerkev pa je prišla v krizo zaradi pomanjkanja duhovnikov.

14. decembra 1875 so prišli prvi salezijanci v Buenos Aires, leta 1880 tudi Hčere Marije Pomočnice. Pričenja se evangelizacija primitivnih rodov: Aravkancev, Onijcev, Alakalufcev in Jagancev. Danes teh rodov ni več. Deloma jih je pobrala bolezen, ki so jo prinesli Evropejci, deloma so se stopili z njimi.

Argentina ni več misijonsko področje v ožjem pomenu besede. Ostalo je le še nekaj Indijancev v Chubutu in Neuquenu. Zanje skrbijo salezijanci in sestre. V Argentini dela 7 slovenskih salezijancev in 9 salezijank.

Znamenite osebe: kard. Janez Cagliero, škof Jože Fagnano, Jakob Costamagna, Dominik Milanešio, Jože Beauvoir, Jože Vespignani. Božji služabnik Cefirin Namunkura in božja služabnica Lavra Vikunja.

AVSTRALIJA

Po	7.787
Pr	12.734
Ka	3.035
%	23,8

Avstralija je bila odkrita leta 1770. Prvi evangelizatorji so bili izgnanci iz Evrope. Primitivni rodovi počasi izginjajo.

Salezijanci so prišli leta 1923 v Kimberley, da bi nadomestili nemške palotince, ki so bili med prvo svetovno vojno izgnani. Leta 1926 so postojanke vrnilo palotincem in začeli z apostolatom med izseljenci. Od začetnih treh je sedaj 150 salezijancev. Salezijanske sestre delajo v Avstraliji od 1954.

Tajska Mati božja

BHUTAN

Po	47
Pr	770
Ka	—
%	—

Bhutan je majhna država na himalajskem pogorju med Indijo in Kitajsko. Neodvisna je od 1907. Ljudstvo je mongolsko, po veri budistično. Bilo je odrezano od sveta do pred kratkim. Leta 1962 so spoznali kolo. Salezijanci so leta 1965 odprli obrtno šolo za mehanike, mizarje in krojače, ki je prva v državi. Zavod je v Phutsholingu.

BOLIVIJA

Po	1.099
Pr	5.063
Ka	4.496
%	88,8

Bolivija je bila del države Inkov; od 1529, ko so jo zavzeli Conquistadores, pa je bila pod španskim kulturnim vplivom in oblastjo do 1825, ko je postala neodvisna po prizadevanju Simona Bolivarja. Krščanstvo so prinesli frančiškani, dominikanci in jezuiti. Po osvoboditvi so si nekako sto let sledili antiklerikalni režimi. Prvotna ljudstva tvorijo 54 % sedanjega prebivalstva.

Salezijanci so prišli v Bolivijo leta 1896 in vodijo povečini poljedelske šole, saj je 60 % prebivalstva kmečkega, in škofijska semenišča. Veliko salezijancev in sester je v neposrednem evangelizacijskem delu. — Znamenite osebe: Januarj Prata, ki je od 1961 škof v La Pazu.

BRAZILIJA

Po	8.512
Pr	95.408
Ka	85.162
%	89,3

Portugalska oblast je od 1500 vedno bolj porivala prvotne indijanske rodove Karibce, Aruačijce idr. v notranjost dežele. Sedaj jih je le nekaj sto tisoč, medtem ko je 65 % prebivalcev evropskega izvora, 30 % je mesticev in 8 % črncev. Jezuiti so tedaj ustanovili več indijanskih „redukcij“ ali kolonij. Ločitev Cerkve od države leta 1889 je po sto letih antiklerikalizma ustvarila boljše pogoje za apostolsko delo.

Salezijanci so v Braziliji od 1883, leta 1892 so prišle še salezijanke. Salezijancev je sedaj 1200 s prek 120 ustanovami. Od 1889 delajo med Indijanci Bororci in Šavanci v Mato Grossu. Imajo 6 inspektorij in 4 cerkvene pokrajine.

Delo salezijancev in njihovih sester je zelo raznovrstno: razne šole, zlasti mladinski domovi, obrtne in strokovne, socialno delo, in pravi misijoni med prvotnimi prebivalci Tukanci in Guajki v džunglah Rio Negra in Amazonke.

Znameniti možje: škof Alojzij Lasagna, ustanovitelj salezijanskega dela v Braziliji; Janez Fuchs in Peter Sacilotti, ki so ju pobili Šavanci; Colbachini, evangelizator Bororcev, in Cezar Albisetti, etnolog. Tam misijonarita 2 slov. sal. in 2 sestri, med njimi Ernest Saksida.

BURMA

Po	678
Pr	27.584
Ka	268
%	1,0

Burmansko ljudstvo je bilo tisočletja povezano z Indijo in je povečini budistične vere. Evangelizacijo je začel sv. Frančišek Ksaverij leta 1550. Kolonialne vojne so iztrebile katoliške duhovnike. Od 1860 se je evangelizacija okrepila. Po zadnji vojni je Burma neodvisna. Vstop tujim misijonarjem je prepovedan.

Salezijanci so v Burmi od 1939: 20 jih je in oskrbujejo štiri župnije. Sedaj si najbolj prizadevajo za domače poklice.

Sestre med Šuarci v Ekvadorju

Med Miksijci v Mehiki

BURUNDI

Po	28
Pr	3.615
Ka	1.941
%	53,7

Burundi je majhna dežela v srcu Centralne Afrike. Prebivalci so povečini Bantujci (87 %). Bila je belgijska kolonija. Od 1962 je neodvisna država. Evangelij so prinesli beli očetje. Jezuiti so tam ustanovili univerzo.

Salezijanci imajo dva zavoda in noviciat. Med njimi dela slovenski salezijanec Jože Mlinarič.

Po ANS-stk

Škof v Bangkoku je zvedel za dragoceni apostolat, ki ga je opravljala Maria Ngieb, zato si je mislil, da bi bila zelo primerna za njegovo družbo redovnic domačink. Toda dekle se ni mogla odločiti.

Bila je stara 27 let, ko je imela čudne sanje. Na valovih Mekonga je videla veliko barko: dva evropska duhovnika sta veslala vsak na svojem koncu. Nenadoma, sama ni vedela kako, se je znašla z njima v čolnu. Prestrašena, da se je znašla med možema, ki ju ni poznala, se je zbudila.

Kmalu nato so francoski misijonarji prepustili svoje področje prvima dvema salezijancema, ki sta prišla s Kitajske. Ngieb je nadaljevala svoje delo in tako pomagala na novo došliima salezijancema. Povezala ju je s krščanskimi družinami in ustvarila vzdušje sodelovanja med njimi.

ALI SMEM OSTATI Z VAMI?

Malo za tem so prišle Hčere Marije Pomočnice. Ngieb si je vtisnila v spomin tisti dan: 14. november 1931. Prva jim je šla naproti in se jim dala vso na voljo. Vsak dan z večjim občudovanjem jih je opazovala. Nekega dne je vprašala: „Ne bi mogla biti tudi jaz kakor ve?“ Seveda je mogla. Napravila je dve leti noviciata v Indiji, in ko se je vrnila, je bila prva salezijanska sestra po rodu iz Taj-ske.

Od tistega dne se je njeno življenje odvijalo med delom in žrtvijo. Poverili so ji verouk za otroke in odrasle, asistentstvo v Katoliški akciji, delo v župniji. Njena prijazna in preprosta beseda, polna Boga, je prodirala v duše.

Potem so odprli novo misijonsko postajo v Bang-Pongu in so poslali s. Marijo tja. Potlej so od-

prli misijon v Haat-Yaiu, spet so poslali njo, ker so začetki vedno težki, ona pa je imela dovolj duha požrtvovalnosti.

Nato je zbolela. Bolezen je bila dolga, težka in polna bolečin. 28. maja 1972 je pisala zadnje pismo vrhovni predstojnici: „Zdi se mi, da mi je Gospod poslal to bolezen, da bi ugotovil, če imam zares vero in če sem prava Hčerka Marije Pomočnice. Mati božja je vedno imela veliko vlogo v mojem življenju... Kot prva taj-ska Hčerka Marije Pomočnice se rada žrtvujem za družbo, za Cerkev in za taj-ski narod. Upam, da je Gospodu všeč moja daritev.“

Ponoči 1. avgusta 1972 je ugasnilo njeno življenje. Sestri, ki je bila pri njej, je komaj slišno rekla: „Marija prihaja pome.“

Po Bollettinu Salesiano
št. 9, 1973
Stk

Naš pionir v Indiji

18

Ludvik Zabret, naš salezijanski pomočnik in misijonar v Indiji, ima takle žebelj v glavi: „Te ljudi je treba naučiti delati, da bodo lahko živeli“. Najprej je spreminjal stepe v polja pri Madrasu, sedaj pa že nekaj let spreminja džunglo v nasade sladkornega trsa. Dela on, pa tudi ljudje delajo in živijo, ne več od miloščine, ampak od koristnega dela.

Za božič nam je pisal kratko pismo: nima časa za pisanje knjig o svojem delu, niti ne za dolga pisma. V teh nekaj vrsticah pa se nam zelo učinkovito približa in nas pozdravlja.

Draga rakovniška skupnost!

Zelo so me razveselila vaša božična voščila, za kar sem vam zelo hvaležen, saj vidim, da niste pozabili name.

Tukaj naše delo kljub težavam napreduje. Sedaj bomo začeli zidati dom za sirote in revne fante in tudi dom za sestre iz družbe Marija Bambina, ki se večinoma posvečajo delu po bolnišnicah in sanatorijih. Tukaj bodo skrbele za zdravstveni dom in za vzgojo ženske mladine. Tako bo naša ustanova dobila bolj trdno podlago, kot pa je samo naša farma in naselje.

V današnjih časih zidati ni lahko, ko manjka stavbenega materiala. Kar največ bomo skušali sami napraviti. Jaz delam noč in dan, da bi kaj več pridelali in imeli več sredstev za gradnje.

Sedaj sekamo sladkorni trs in ga prevažamo 50 km daleč v tovarno. Veliko truda bo treba, preden bomo pripeljali 1500 don trsa na tovornjakih po 5 ton.

Še enkrat prav lepe božične praznike, ko si delimo veselje med znanci in prijatelji. Pa mnogo blagoslova in notranjega miru in radosti v novem letu v službi Kralja, ki prihaja...

Vedno Vaš hvaležni in vdani

LUDVIK
Goa, 21. 12. 1974

Po zasluženo plačilo

„Dobri in zvesti služabnik, pridi v veselje svojega Gospoda“ z veselim upanjem pričakujemo, da je dejal Kristus našemu sobratu duhovniku Francu Kmetiču, ko je dne 16. januarja zapustil ta svet.

Bil je na zdravljenju vnetja živca v celjski bolnišnici, ko je dobil pljučnico in so ga poslali domov skoro v agoniji. Sevniški zdravnik pa se ni ustrašil pljučnice. Pomagal mu je, da jo je prebolel. Toda telo je bilo preveč izčrpano, da bi moglo vzdržati duha, ki je hrepenel po nebesih.

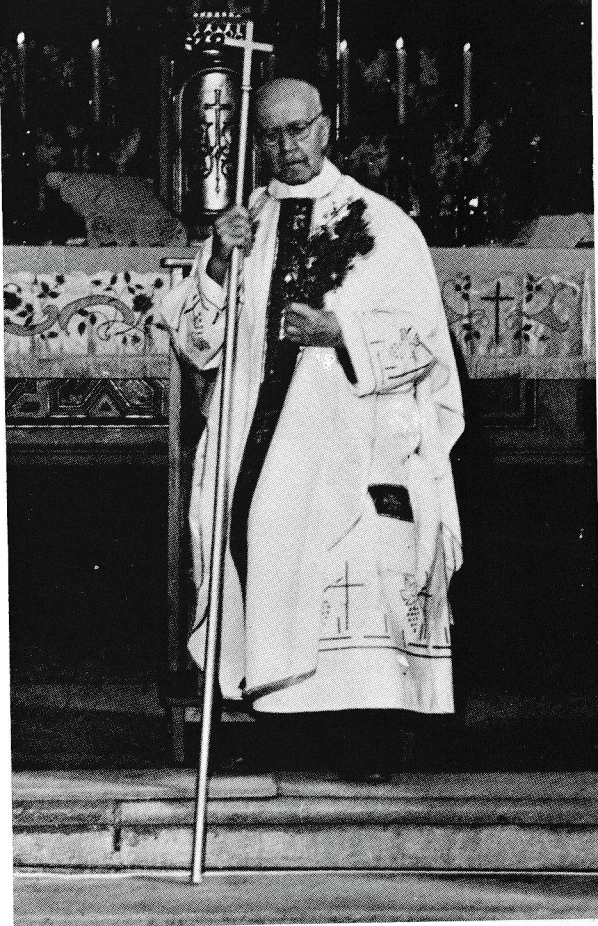
Zadnjo čast mu je izkazal ljubljanski nadškof Jože Pogačnik, ki je vodil pogreb in z njim salezijanski inspektor Štefan Žerdin in še štirideset duhovnikov, ki so somaševali z njim za pokoj rajnega zgledega duhovnika. Zanje so molile tudi Hčere Marije Pomočnice, med katerimi je bila tudi pokojnikova sestra, in veliko vernikov, ki jim je bil rajni blag spovednik.

Življenjska pot Franca Kmetiča se je začela na Logu pri Boštanju 13. septembra 1890. Leta 1910 je diplomiral za učitelja. To je bil prvi veliki cilj, po katerem je hrepenel. Imel je vse naravne darove za ta vzgojiteljski poklic. Želel je še več: postati tudi duhovnik v vzgojiteljski družbi, da bi mogel storiti še več za mladino, posebno še za najbolj zapuščeno. Prav zato ga je sv. Janez Bosko tako neustavljivo privlačil. V salezijancih na Radni, kjer so se vzgajali don Boskovi sinovi, je videl utelešen svoj ideal.

V svoji domači Radni je bil sprejet med salezijance. Bogoslovne študije je opravil deloma v Osvienčimu na Poljskem, deloma pa v Foglizzu v Italiji. Svoj glavni življenjski cilj je dosegel z duhovniškim posvečenjem v Ljubljani dne 10. julija 1921.

Potem se mu je zdravje nekako pretrgalo. Samo neizprosna metodičnost, nepopustljiva zmernost in urejenost njegovega življenja je odrinila smrt od njegovega praga prav preko zlate maše, ko je postal popolnoma zrel za nebesa.

Na njegovem obrazu se je svetil vedno prijazen, vesel in bodrilen nasmeh. Kaj pa je trpela njegova duša, ko mu zdravje ni dopuščalo, da bi mogel razviti vse svoje vzgojiteljske darove, pa so vedeli le njegovi duhovni voditelji in Bog sam. Iz njegovih ust nisi slišal nikoli besedice pritožbe nad ničemer in nad nikomur. V vsem je videl ljubeznivo božje Jezusovo srce, kakor je sam rad ponavljal, ko je kot duhovni voditelj druge bodril in tolažil. Duhovni viharji, ki jih je premagal z božjo milostjo po Mariji Pomočnici, ki jo je ljubil nad vse, so ga utrdili v božji ljubezni in mu obenem razširili obzorja in globine človeškega trpljenja, duhovne stiske in božjega iskanja. Zato je bil tako izreden duhovni voditelj in spovednik, ves po božjem Srcu, ki mu je bil v vsem vzor.

FRANC KMETIČ

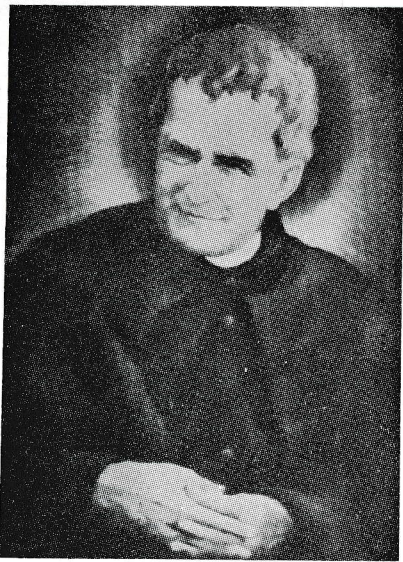
Sv. Frančišek Saleški in don Bosko pa sta mu bila dva konkretna človeška vzora in učitelja. Pri svojem oblikovanju duš, posebno v spovednici, je neprestano kazal na ta vzora, ki se najbolj pr ibližujeta Jezusovemu in Marijinemu srcu. „Zelo ti bo pomagalo, je dejal, če boš prebral tole poglavje iz Filoteje, ali tole iz konstitucij, ali iz Duhovnega boja, ali iz Hoje za Kristusom.“ Spoved pri njem ni bila nikoli šablonska in nekaj samo iz navade. Prišel si k oblikovalcu duš s prepričanim zaupanjem, od njega pa si šel s srečo v srcu in pripravljen za vse dobro.

Tako so šle skozi njegovo srce in duha cele generacije salezijancev, mnogo Hčera Marije Pomočnice in množica vernikov, zlasti mladine.

Zato ni kaj dosti važno, kje je delal kot duhovnik in vzgojitelj. Prva duhovniška leta je bil v veržejskem, potem pa v murskosoboškem salezijanskem vzgojnem zavodu, do izbruha druge svetovne vojne pa na Radni, vedno kot vzgojitelj in učitelj salezijanske vzgojne metode in spovednik. Po vojni se je spet vrnil v Boštanj in ostal tam vse do svoje visoke starosti in smrti. V tej svoji rodni župniji je dal vse svoje telesne in duhovne moči pri gradnji božjega kraljestva v dušah svojih župljanov.

Za njegovo življenje in delo nimamo človeških meril, samo Bog jih ima. Sedaj je v družbi svojih prijateljev Jezusa in Marije, Frančiška Saleškega in Janeza Boska, Dominika Savia in neštivilnih duš, ki jim je pomagal na trnovi poti v večno življenje.

stk

ali ga poznate?

Črtice iz don Boskovega življenja

21. KAKO JE DON BOSKO ODKRIL SVOJE MISI- JONE V SANJAH

Misijoni so se tako globoko zasedrali v srce don Bosku, da je celo sanjal o njih. Bil je leta 1871 ali 1872, ko je imel tele čudne sanje:

Mladi Šuarci v Ekvadorju

Zdelo se mi je, da sem v neki popolnoma nepoznani in divji deželi. Vse naokrog se je razprostirala planjava, prav nič obdelana, in nikakih gora ni bilo nikjer videti, razen na skrajnem koncu. Po planjavi so se podile trume ljudi, skoro brez obleke, izredno visoke postave in divjih obrazov, z nasršenimi dolgimi lasmi. Na sebi so imeli samo živalske kože. Za orožje so imeli sulico in fračo.

Trume teh ljudi so predstavljale različne prizore. Nekateri so se podili za zvermi, drugi so na sulicah nosili kose krvavega mesa. Nekateri so se borili med seboj, drugi pa so naskakovali po evropsko oblečene vojake. Zemlja je bila pokrita s trupli. Zona me je obličala ob tem pogledu.

Z drugega konca planjave so se tedaj prikazale različne postave. Po obleki in zadržanju sem v njih prepoznal misijonarje različnih redov. Bližali so se tem divjakom, da bi jim oznanjali vero v Jezusa Kristusa. Pogledal sem jih bolj natančno, a nikogar nisem prepoznal. Šli so med te divjake, toda komaj so jih ti zagledali, so se z vso divjostjo vrgli nanje in jih pobili, njih glave pa so natikali na sulice.

Ko sem gledal te grozne prizore, sem si dejal: „Kako naj bi spreobrnili tako nasilne ljudi?“ Medtem sem v daljavi opazil skupinico drugih misijonarjev, ki so se približevali divjakom z veselimi obrazi, pred njimi pa je šla gruča fantov. Trepetaje sem si dejal: „Prihajajo, da jih bodo pobili.“ Približal sem se jim, bili so kleriki in duhovniki. Pogledal sem jih bolj natančno in sem v njih prepoznal naše salezijance. Prvi so mi bili znani, toda tudi tiste, ki jih nisem poznal, sem prepoznal za naše salezijanske misijonarje.

„Kako to?“ sem si dejal. Nisem jih hotel pustiti dalje in že sem jih nameraval ustaviti. Vsak hip se mi je zdelo, da jih bo zadela ista usoda, kakor prejšnje misijonarje. Hotel sem jih poslati nazaj, toda opazil sem, da je njihov prihod spravil v veselje vse tiste divjaške rodove. Odložili so orožje, nasilnost in sprejeli misijonarje z največjo spoštljivostjo. Začuden sem si dejal: „Poglejmo, kako se bo vse to končalo!“ Videl sem, kako so se naši misijonarji približali divjakom, jih poučevali, oni pa so radi poslušali, kar so jim pripovedovali. Opominjali so jih, oni pa so radi sprejemali nasvete in po njih živeli.

Se sem opazoval. Videl sem, da so misijonarji molili rožni venec, medtem ko so divjaki tekli k njim z vseh strani in jim delali špalir in odgovarjali na molitve.

Malo nato so se salezijanci postavili v sredo mednje in pokleknili. Divjaki so položili orožje pred misijonarje in pokleknili. Nekdo od salezijancev pa je zapel: „Slavite Marijo, verni jeziki“, in vsa množica je poprijela pesem s tako silnimi glasovi, da sem se skoro prestrašen zbudil.

■ ■ ■

V don Boskovem življenju so bile sanje vedno Marijin prst. V njih je spoznal svoj poklic, metodo dela in vse, kar mu je bilo treba narediti, da bi uspešneje evangeliziral versko in moralno ogroženo mladino. Od vseh so se mu najbolj smilila primitivna ljudstva, ker so bila nemočna spričo prodirajoče civilizacije, ki je prihajala iz Evrope. Po svojih sinovih in hčerah jim je hotel pomagati, da bi njihovo življenje doseglo človeški cilj in večno življenje.

Don Bosko se je dolgo mučil, da je odkril, kje živijo tisti divjaki. Končno je spoznal, da so to indijanski rodovi v Patagoniji, na jugu Argentine. Tja je torej poslal svoje salezijance. Sedaj je sto let don Boskove prve odprave misijonarjev, ki jim je načeloval Janez Cagliero, veliki misijonar, škof in kardinal.

Memorie Biografiche – stk